

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Papok, tanítók- és községi előjáróknak egész évre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadóulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyiltér sora 1 kor. Hirdetés és nyiltér díja előre fizetendő. — Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Városi képviselőtestületi közgyűlésről.

Forduló pontot képez a napokban megtartott városi közgyűlés. Lényeges tárgyak voltak a tárgysorozat rendén feltüntetve: a „szervezeti szabályok”, „járdák”, „villamos világítás” végleges meghatározása, „félmillió kölcsön” stb. stb. Most megtarttuk meg, hogy akarunk-e vagy sem haladni. Tervezetések, beszédek voltak eddig is, de reális, szerződésre épített határozatokat csak most látnak. Érdekes volt látni a közgyűlést a forrás stadiumában; pezsgő élet, pezsgő beszédek a míg megérlelődött és „határozat” alakot nyert. Szombat, vasárnap, hétfő, kedd és csütörtök napokat foglalta el a tárgyalás sora. Felszólalás, felszólalást követett, melynek oka nagyrésztben az ügyek iránti érdeklődés és jóakarát, de bizony voltak okvetetlenkedők is; voltak kik nem akartak kevesebb okosoknak tűnni fel másoknál, de nem akarták azt sem, hogy a már kiesztelt beszéd beléjük rekedve, kirágya magát; veszélyeztetve a drága egészséget.

Legtöbb időt vett igénybe a „szabályrendelet-tervezet” tárgyalása, mely lényegtelen módosításokkal teljesen elfogadtatott. A vita legnagyobb részét a tisztviselők fizetésének megállapítása foglalta el, míg nem végeredményben kimondatott, hogy a polgármester, főjegyző, főkapitány, állatorvos fizetése a szabályrendelet jogerőre emelkedése után azonnal folyósítatik, mivel arra fedezet van; a többi tisztviselő fizetése a jövő évi költségvetés rendén lesz folyósítva; míg a segéd-, kezelő-személyzet, alkalmazottak és szolgaszemélyzeté még ez évben pótköltségvetés alapján.

Legelőkelőbb vita fejlődött ki a villamos világítási szerződés tárgyalásánál, melynél a felszólalások száma 87 volt; a végeredmény a szerződés elfogadása csekély módosítással, melyet a gyáros lesz hivatva elfogadni vagy elvetni s ez által most lehetővé tenni a villamos világítást, vagy elodázni évekre.

Érdekeltek tekintettünk a járdák aszfaltozására vonatkozó kérdés elé is, mert bár megbíztunk a a kiküldött bizottság korrekt eljárásában, de egyik mellőzött pályás „világnak” bocsátotta, hogy mennyire előnyös és kedvező ajánlata lett egyoldalúságból mellőzve és ez által bizonyos kételyt keltett a könnyebben hívőkben.

Megtette a tanács a véleményét és javaslatát. Az első perczben meggyőződött mindenki, hogy a szerződők a város érdekét tartották szem előtt és valamint senki sem lehet saját bírāja, úgy a „magyar aszfalt társaság” sem. Érdekes, mint vonultak vissza egyenként a röpiratozó társaság emberei az alapos informatio után és minő egyetértéssel lett a szerződés elfogadva Ince Lajos és társával, mely cég a Neuschattel angol társaságnál 3454 ft., a röpiratozó „magyar aszfalt társaság”-nál pedig 4740 frttal tett kedvezőbb ajánlatot.

A haladás komolyságát mutatja az, hogy egyhangulag mondatott ki a félmillió kölcsön megszerzése, mely ügynek a törvényes követelményeknek megfelelő második tárgyalása a jövő évi költségvetésének megállapítása napjára tüzezt ki. A tanács utasított a már meghatározott és tervben vett szükséges építés, beruházás költségeit a jövő évi költségvetésében felvenni, melyeknek fedezetét fogja képezni a kölcsön veendő összeg.

Nem mellőzhetjük megemlíteni, hogy a megelőző év számadásait, talán mostanig soha sem láttuk, a minek rendben tartása pedig a város haladására egyetlen szilárd alap. A mérleg kedvező és jó reményekkel biztat, csak kitartás.

Ez a közgyűlés adta meg Szabó Dániel számvevőnek a felmentést, ki hivatkozva hosszas működésére és magas korára, nyugdíjba ohajt vonulni. A közgyűlés szorgalmas hivatalnokoskodásáért elismerését nyilvánította, kinek távozásával a városi tisztviselői karnak egy jól megszokott, becsületességben megőszült tagját látjuk mi is jól megérdemelt nyugalomba vonulni.

A tárgysorozat 44 pontja — bár mint írtuk — életbevágó dolgokat feszegetett, zajtalanul lett le-tárgyalva és — a tisztviselők dicseretére legyen mondva — a legkisebb személyeskedés nélkül folyt le. Ha ilyen magaslaton áll mindig, egyike lesz a legparlamentárisabb képviselő testületeknek az országban.

Ilyen eredmények után nem alaptalanul fogamzott meg mindnyájunk szívében egy közel levő szebb jövő reménye. Bár ez a reménység minél előbb meg is valósulhatna.

A székely fiúk ipari elhelyezésére vonatkozólag értesítjük az érdeklődő közönséget és iparosainkat, hogy jelentkezni csak folyó évi április 15-ig lehet vármegyénk főispánjánál.

Ugron Gábor nagybirtokost, városunk nagy fiát a szilágysomlyói kerületben képviselőnek jelölték. Ugron a jelöltséget elfogadta. A választás e hó 26-án lesz Szilágysomlyón.

Lópatkolási tanfolyam. A városunkban tartandó patkolási tanfolyam jelentkezési határideje újabb meghosszabbítást nyert. E hó 25-ikéig még lehet jelentkezni Zonda József ker. áll. állatorvosnál Székely-Udvarhelyt. A földmívelési m. kir. minisztérium engedélyezte, hogy most már az iparigazolvánnyal nem bíró kovácsok is jelentkezhetnek. Reméljük, hogy ez újabb határidőig a kellő szám betelik. Igen csodálkozunk, hogy városunkból nem ohajtanak jelentkezni, holott a kellő napidij biztosítva van. Mint értesülünk — 800 frt van kiutalva e célra s mindenki megkapja az őt megillető járandóságát. Aztán helyi kovács-iparosainkra és segédeire is ráferne egy kis tanulás.

A népnevelés apostolai.

Mottó: Csak előre!

Legyünk munkatársai Darányi miniszternek.

Darányi Ignác földmívelésügyi m. kir. miniszter, a magyar népek valódi édes atya, meleg szavakkal szól a népnevelés apostolaihoz, bizalmát s reményét helyezi beléjük és mi hisszük, hinni is akarjuk, hogy a miniszter sem csalódik bennük.

Bizalommal, őszinte reménységgel fordul Darányi miniszter *különösen a lelkészekhez s a tanítókhöz, mint a kiknek leginkább van alkalmuk a népre hatni s azt hasznos munkára vezérelni.*

Könyvet, *ingyen könyvet ad* segítségül a népnevelés apostolainak: „Umutatás a szőlőművelésre különös tekintettel a fillokszera által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról szóló 1896. V. t.-cz. végrehajtására” czimvel. Ezen 143 szép ábrával és 262 rajzzal ellátott, mintegy 19 ives, érdekesen megírt könyvet papok- és tanítóknak, kik ez iránt egyszerű levélben, vagy akár levelező-lapon a földmívelésügyi m. kir. minisztérium szóleszeti osztályához fordulnak: *ingyen* küldik meg.

„Bárki is, a ki szőlőjét helyesen ujtja meg és miveli, ugyszintén azok is, kik a népet e tekintetben helyes tanácsokkal látják el, mindannyian munkatársaim és közreműködnek annak a nagy nemzeti munkának teljesítésénél, hogy hazánk szőlőművelése virágzóbb, szőlőhegyeinek lakossága elégedettebb és jobb sorsban legyen, mint valaha volt” — mondja Darányi miniszter. Mi pedig — áthatva ezen szent intenziók által — felhívjuk vármegyénk összes papjait, tanítóit, hogy az említett szak-könyvet, mely egyszerű és könnyen érthető nyelvezettel van megírva: sürgősen hozzassák el s ha elolvasták és annak alapján bármily csekélységnek látszó munkálkodást végeztek, értesítsenek, tudassák lapunkkal, hogy az eredmény feletti örömlüknek mi is kifejezést adhassunk. Tehát csak előre!

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZÁJA.

Márczius 15-ike és Petőfi Sándor.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Alig lehet a magyarnak szebb, nagyobb ünnepét képzelni, mint a márczius 15-ikét, mely az 1848-iki alkutások, titáni harcok, tragikus elbukás összeségét egy naphoz kötve, képviseli azzal a nagy szép jövővel együtt, mely e küzdelemből, a martirok, költők és névtelen félistenek sírjából évtizedek múltán fakadt; azzal a nagy, fényes jövővel melynek hajnalpírja egy hosszú, majdnem husz eszter igit tartott éjszaka után ismét megjelent e halálra ítélt nemzet láthatárán, életre közdötte a szunyado erőkét, meg aczélozta e nemzet összeségét s a hajnali fény miad ragyogóbbá vált, míg végre kibontakozott belőle az ezredéves Magyarország fényes napja.

A római nép a legtisztább, a legszüzibb istennő, Vesza oltárán égette az örök tüzet; nekünk is a halás emlékeztet tiszta, minden földi salaktól ment oltárán kell égetnünk a hazafiság örök tüzet.

Mert a mely nép bármily tekintetből megtagadja multját, elfeledi őseit, a nagyjai iránti hálát, az apró érdekek, kicsinyes tekintetek aprópénzére váltja fel: annak a népek erkölcsi érteke mélyen megrendült s jövendője aggodalommal tölti el a hazáját igazán szerető szívet.

És ha nincs méltóbb nemzetemhez, mint annak a magasatos fogalomnak, a mit 1848-al szoktunk jelölni, évenként egy-egy naphoz kötött megünneplése: akkor csak kötelességünket teljesítjük, ha minden év márczius 15-én újra élesztjük azt a szent tüzet, újra áldozunk annál a tiszta oltárnál, ha valóra váltjuk a költő próféta ama jós igéit:

Hol sírjaink domborulnak
Unokáink leborulnak
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket!

Meggyújtjuk tehát mi is a halás emlékeztet szövétnékét, leborulunk azokra a szentelt sírokra, melyekben azok a szabadsághősök porladoznak, kik ötven évvel ezelőt a dalmokkal együtt éretted haltak: népek szabadsága!

Elevenítsük fel a kort, nézzük azokat a nagy alkotásokat, melyek a régi Magyarország roskatag épületét majdnem olyan gyorsan döntötték le, mint Nodilles marquis és társai 1789. aug. 4-ének éjjelén a hübéri Franciaországot s vetették meg a modern, az új Magyarország szilárd fundamentomait; varázsoljuk vissza emlékeztetünkbe azokat a félisteneket, a kikkel a magyarok égi Atya jó kedvében ajándékozta meg a nemzetet, domborítsuk ki különösen Petőfi Sándor alakját, kinek izgató lantja végig kísérté a mozgalmas idöket és a ki halálát lelta a csaták egyikében, a hol csak egy szót ismertek: „Előre!”

Márczius 15-ike a magyar társadalom ünnepe, a magyar nép szívének spontán megnyilatkozása, mely a nemzeti érzés, a nemzeti emlékezés, hagyomány és kegyelet haláljából fakad.

Mik történtek 1848. márczius 15-én és miért tekint a közvélemény e napot a nagy kornak kezdő-pontjául?

Nem azért mintha a reformok és küzdelmek ez örökemlékü évei: 48 és 49 ugy pattantak volna ki az idök méhéből, mint Minerva Jupiter fejéből, mint a hulló csillag egy percz alatt. Nem. A meggyőződés, a nézetek, sőt az alkotások hosszú sora előzte meg 1790-től, illetőleg 1825-től kezdve. — A szabadság, egyenlőség, testvériségnek a francia forradalom által a hübéri és

abszolút fejedelmi világ körébe dobott erjesztő anyaga hat évtizeden keresztül működött nálunk s Martinovics, Hajnóczy, Zsigray és Szentmarjai fejei már rég porba gördültek és Kazinczy Ferencz már rég kiszenvedte hosszú rabságát és örök álomra hajtotta elfáradt fejét.

Világtörténelmet, nemzeti átalakulásokkal máról holnapra csinálni nem lehet.

A magyar nemzet is 1848-ban nem csinált forradalmat, hanem csak folytatta ezt a munkásságot, a melyet 1790-ben törvénynyel szentesítettek. A nemzet csak életfentartó ösztönét követte, a mikor megalkotta azokat az intézményeket, a melyek törvényes szabad életének biztosítására hiányoztak.

A 48-iki idök tehát már régóta elő voltak készítve nálunk. S mint keresztelő Szent János Krisztust, mint a vízzel való keresztelés a tüzrel való, azonképen előzte meg Széchényi István lángszelleme Kossuth Lajos nagyságát, bátorságát és Petőfi Sándor talpra riasztó harsonáját. Hanem igenis 1848. márczius 15-ike volt az a nap, mely megadta a nemzetnek azt a szabadságot, melynek birtokáról azt tartjuk, hogy az minden szabadságot képes visszaszerezni: a sajtószabadságot. Mert mit ér a költő, bölcs, próféta s az igazság száz hajnoka, hogyha szép álma, gondolatja, nem férhet a néphez soha, vagy ha a gondolat bilincsekbe van van zárva,

De hogyha a lantnak danája
Szabad, csapongó szárnyat ölt
És elmondhatja millióknak
Igéit a próféta, bölcs
Még a pokolnak kapuját is
Meg merjük s birjuk vivni bátran,
Mert égi ős erőt nyerünk mi
A szabad szónak birtokában.

Mert alig van a magyar alkotmány kereében intéz-

Irodalom.

Apis. Az apis-bika az egyiptomiak szent állata. Erőteljes, magas, tiszta fehér, szépszarvú állat, homlokán csillag. Hátára, nyakára meg odatesteték a kiterjesztett szárnypárt, a nap jelképét. És énekszókat kezdtek tiszteletére, áldoztak előtte és hozzája fohászkodtak. Nagy volt a tisztelete, mint akár a fehér elefánté a hinduknál. Ha elpusztult, nagy ünnepélyvel temették el a Serapeion pompás sírkamráiba. A görög hagyomány azt tartja, hogy Dareios éppen akkor ért Memphisbe, amikor egy apist temettek. Hogy az egyiptomiakat megnyerje, rögtön 100 arany talentumot ígért annak, aki felfedezi az új apist. Aztán elment Ftah templomába s meghagyta, hogy az ő szobrát állítsák fel a Sesostris mellett. A papok vonakodtak mert Dareios nem érte el tetteivel Sesostrist. „Majd elfogom ha annyi ideig élek”, felelt a király: Önézete nem hatotta meg az egyiptomiakat, de az igen, hogy babonásoknak hódolt s kerestette az új apist. Ezért hat nagy törvényhozóik közé sorolták őt az egyiptomiak. Ez érdekes, — mert örök emberi — epizódus a Nagy Képes Világtörténet 17-ik füzetében olvassuk. Az egész 12 nagy kötet lesz. A gyönyörű művet Marczali Henrik szerkeszti. Az első nagy magyar világtörténet. Egy kötet ára remek kiállításban, diszkótesben 8 frt, kapható részletfizetésre s füzetenként is. Egy füzet ára bármely hazai könyvkereskedésben 30 kr.

A Positivista könyvtár időközönként kisebb-nagyobb kötetekben fog megjelenni, csinos kiállításban s bámulatos olcsó áron. Tartalmát egyrészt eredeti dolgozatok teszik, melyek a hazai viszonyoknak a pozitív filozófia s politika szempontjából való appreciációját tárgyzák. Másrészt és főképen a Comte Agost által összeválogatott „Positivista könyvtár” egyes munkáinak fordítását nyújtja, pontos, hű és megbízható fordításokban. E könyvgyűjtemény a művelt nemzetek irodalmában megjelent legkiválóbb művekből van összeállítva s a következő négy sorozatra oszlik: 1. költészet és szépművészetek; 2. exact tudományok; 3. történelem, földrajz és memoire-ok; 4. filozófia, vallás, synthesis. A mi az 1. füzetben megjelent: Nemzeti cultura és nyugati civilizatio című tanulmányt illeti, abban szerző a magyar nemzet anyagi, szellemi és erkölcsi fejlődésének az imént lefolyt millénium folyamán vázlatos rajzát adja. E részbeni appreciációiban a szerző egyrészt a pozitív filozófia mindjobb elismerésre jutó elveire, másrészt a külföldi tartózkodása alatt szerzett személyes tapasztalataira támaszkodik. Feltétlenül szükségessé vált, hogy a milléniumi ünnepélyek alatt és után elhangzott dicsérik után, elfogulatlanul, higgadtan s önámítás nélkül vegyük szemügyre a tényleg létező állapotokat minden téren, a régiek híres axiomáin alapján: nosce te ipsum. A helyes önismeret, ugy az egyéni, mint a nemzettelben egyedüli alapja a helyes továbbépitésnek. Szerző nem törekedett hizelegni a közvéleménynek, de nyíltan, őszintén és elfogulatlanul előadja nézeteit, melyek első olvasásra talán kellemetlenül érintenek, de a teljes jóhiszeműség s őszinte hazaszeret, mely a kritikák megjegyzések között elő-elcsillan, csakhamar kibékíti az olvasót azzal, ami a nemzeti öntudatot különben talán sértene. A füzet igen csinos kiállítás mellett rendkívül olcsó: 30 kr. Kapható a kiadó: Révai Leónál és minden könyvkereskedésben.

A Magyar Hirlap most van fennállása kilencededik évfolyamában. Ez alatt a hosszú idő alatt mindenkor a teljes függetlenség, a minden irányban való önállóság jellemezte a Magyar Hirlapot. Pártok le nem kötötték sohasem. Szabadon, nyíltan szólhatott tehát hozzá minden kérdéshez. Vezérelve ma is, mint kezdettől fogva az igazi szabadelvűség. Az, amely önmagában, nem pedig pártérdekekben leli erejét. A Magyar Hirlap a szó nemese értelmében demokrata volt mindenkor s az maradt mindmáig. Szereplése ugy a politikában, mint a társadalmi téren őszintén, hazafias. Ami a nemzet érdeke, az a Magyar Hirlap-ban mindig biztos és erős szószóllóra talál. A napi sajtónak az utóbbi idők nehéz politikai viszonyai között nem volt oly organuma, amely annyi határozottsággal küzdött volna a béke érdekében, mint a Magyar Hirlap. Hogy az exlex megszűnt, abban oroszlanrészre van a Magyar Hirlapnak, amely szakadatlanul a béke szükségességét hangoztatta, az alkotmány-

mény, mely közelebb állana a nemzeti organizmus élet működéséhez, mint a sajtószabadság.

Ennek révén nyilvánul meg a nemzeti eleven lelkiismerete, meggyőződése, törekvése és egész életrevalósága. Az összes szabadságok közt ez a legbecsesebb, mert minden egyébnek védelmezője és biztosítója.

A pesti márcziusi ifjúság vezérei, kik közt a Pilvax-beli tizek játszanak legnagyobb szerepet, lángoló lelkesedéssel karolják föl, nem többé az alkotmányos sérelmek tárgyalását, nem is az ősi rendi constitutio fentartását, megoltalmazását, a nem nemeseknek engedett némely korszerű engedményekkel, hanem az 1848. febr. 22-én kitört francia forradalom hatása alatt a nagy áramlat összes: a „szabadság, egyenlőség és testvériség” alá foglalt eszméit.

Az 1847. nov. 7-én összehívott országgyűlés szabad-elvű ellenzéki rendeinek jelentékeny része még nem volt egészen tisztában a reformok terjedelmével s talán nem gondolt előre az ősi intézmények lerombolására; ez eszme csak a kiváló vezetők agyában élt, mint gazdasági tekintetben Széchenyiné, politikai tekintetben Kossuthnál, Deáknál s a hozzájuk hasonlóknál, mint Petőfi, Irányi, Irányi, Degré, Egressi, Vasvári és mások.

Kossuth lángszelleme, márczius 3-iki felirati beszéde, Petőfi riadója, a pesti ifjúság és közönség 12 pontja, a szabadság, egyenlőség és testvériség varázs igéi, az emberi haladás e három nagy gondolata, ez a hármas jelszó, ez a bibliai mustármag kellett hozzá, hogy az 1848. törvények létrejökjenek és úgy jöjjenek létre, a hogy létrejöttek.

A márcziusi ifjak mindenek előtt a hogy létrejöttek nyilvánításának korlátait akarták összetörni. A gondolat szabadsága volt az ige, melyből életet, és élettől világosságot reméltek; hittek az eszményekben; azok erejében diadalban, örökké valóságban.

Elfoglalták a Landerer Heckenast-féle nyomdát a tulajdonos titkos egyetértésével és ott az előzetes cenzúra

ellenes támadásokkal a legerélyesebben szembeszállt. A Magyar Hirlap az ország legelső erőit csoportosítja maga köré munkatársakul. Ugy politikai, mint társadalmi cikkeit és minden rovatát, elősmert kitünőségek írják. A nagyszámú szépirodalmi munkatársak élén Jókai Mór van, aki szerződés értelmében minden szépirodalmi dolgozatát a Magyar Hirlapnak adja, s aki ehhez képest éventént több regényt és sok tárcza-cikket ír. Kivüle egész serege az országos nevű íróknak kötötte le munkásságát kizárólag a Magyar Hirlap számára. A Magyar Hirlap igen sok kedvezményt ad előfizetőinek. Ingyen-albumai már híresek arról, hogy irodalmi esemény mindegyik. A legjobb regényeket ez a lap közli, még pedig könyv-alakban. Az Évszak című pompás dívalapot, meg a Kisvilág című szép képes gyermeklapot sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hirlap előfizetői. Ugyancsak jelentékenyen kedvezményes áron jutnak a Magyar Szalon című beces folyóirathoz is. A Magyar Hirlap előfizetési ára félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr. A kiadóhivatal Budapestben van, V., Honvéd-utca 4.

Zenés levelezőlapok. A most annyira kedvelt képes levelező lapok sportja arra készítette a Rózsavölgyi és Társa nagy zenekereskedő céget, hogy a kiadásában megjelent zeneiudományokat levelezőlapokon díjtalanul mutassa be nemcsak vevőinek, hanem mindazoknak a kik a cég kiadványait iránt érdeklődnek. Elégéses, hogy ebbeli kívánságukat lakezimük pontos megjelölése mellett a cégnek egy levelezőlapon jelentsék be.

KÜLÖNFÉLÉK.

Márczius.

A márczius virányain fakadt Szabadság lelke messze szállt: Ahol a gondolat, szó, tett vagyon, Börtönt, rabláncokat talált. A szarnok átka ostromot forgatott, Igába hajtott ezeket. Szent otthonunk, hol bujdosók valánk, Inség, nyomor tanyája lett.

Egy ezredév! Mi mégis itt vagyunk, Bűszékn tekint körül szemem, Dal és virág fakad a halmokon, Téged köszöntlek nemzetem! A vészés éj s piros vér hajnalán Egy szebb jövőnek napja kél. Aranyugárban szárnyat ölt a hir: Szabad hazán a nemzet él!

Fülei Sz. Lajos.

— **Főispánunk itt marad.** Haller János gróf, vármegyénk főispánja lemondását híresztelték az utóbbi időben, sőt a „Magyarország” e híret még meg is erősítette. Mint illetékes helyről értesülünk — főispánunk beadta ugyan lemondását, de Széll Kálmán m. kir. miniszterelnök kérésének engedve, továbbra is megtartja állását. S így nemcsak a volt, de az új kormány teljes bizalmát és vármegyénk közönségének általános ragaszkodását, őszinte szeretetét bírván, reméljük, hogy az eddiginél még nagyobb siker fogja kísérni önzellen munkásságát — vármegyénk javára.

— **Színészet.** Hegyesi Mari asszony, a budapesti nemzeti színház nagy nevé művésznője tegnap délután városunkba érkezett és már este „Gauthier Margit a kaméliás hölgy” cz. 5 felvon. drámában rendkívül nagy művelzetet nyújtott. A művésznő ma (vasárnap) „A cigány” remek népszimű Rózi szerepét kreálja, melyre felhívjuk közönségünk figyelmét. Holnap (hétfőn) „A vasygáros” szimű körül szinre Hegyesi Mari asszony utolsó fellépévé. Azt hisszük, hogy közönségünk a nagy művésznő iránti tekintetből is pártfogásban részesíti ezen előadásokat, habár a helyi irak magasabbak. — E. Kovács Gyula, az ország legjelesebb tragikus, hazarészünk közönségének kedvence szerdán (22-én) kezd meg színtelen három előadásra terjedő vendég szereplését városunkban. Baranyai Mihály szingargató igazi művelzetben öhajítja részesíteni közönségünket, midőn a neves művészt legjelesebb szerepeiben lépteti fel, u. m. szerdán „Don

teljes mellőzésével kinyomatták ezer meg ezer példányban, szétosztották és szétküldötték a 12 pontot és Petőfi „Talpra Magyar”-ját. Így tényleg megalapították a magyar sajtó szabadságot; az alkotmányos reform követeléseknek s így az összes 48-iki mozgalmaknak irányt adtak, a nyomtatott betű hatalmával a nagy tömeg határozatlan, khaotikus óhajaitaiba tartalmat, öntudatoságot öntöttek.

A márczius 15-ike tehát valóban kezdete a 48-iki reformoknak és alkotásoknak s ha egyebet nem tett volna is a sajtó szabadság kivívásánál és annál, hogy az alkotmányos szabadsági és ujtási törekvéseknek irányt szabott és az 1848-iki összesen 31 törvénycikknek, melyektől datalódik a modern Magyarország, alapot vetett, már akkor is megérdemli e nap, hogy 1848. kezdőpontjául és nemzeti ünnepnapul tekintsük. Mert mi volt hazánk a márcziusi napok előtt? Jog, alkotmány, törvény, a haza földje sem volt a mi tulajdonunk. Művészet, költészet, tudomány, kereskedelem, ipar mind kiskorúságban sanylódtak. Nem volt egyebünk, mint a nemzeti öntudat, nem volt egyeb érünk, mint a hazaszeretet! De mint a pálmafa jobban nő a teher alatt, a sok megpróbáltatás között csak annál jobban tért a magyar nemzet öntudata, hogy igazságot szolgáltatson ama örök törvénynek: „nem halhat meg az, a ki élni akar.” Kiütöttek a kardot a nemzet kezéből, a magyar nemzet kezébe vette azt a fegyvert, mely éltet, neve: „toll”.

Bilincseket vertek lábaira, hogy ne járhasson e földön: szárnyakat öltött, hogy meghódítsa az örökkévalóságot. Már lekaszálták a mezőt, de esalódtak, ha azt hitték, hogy elpusztult a virágok gyökere is.

A magyar nép visszanyerte örendelkezési jogát s emberi méltóságának tudatára ébredvén, lerombolta a középkori feudalizmus hagyományait és bebizonította, hogy a mely nemzet meg van győződve világa történeti hivatásáról és küldetéséről: van abban élni: hit, jog és erő!

(Folyt. köv.)

Caesar de Basan”-ban, e sűtörtökön (e hó 23-án) „Makran-czos hölgy”-ben és pénteken (24-én) „Kean Edmund”-ban. E. Kovács Gyulának két utóbbi alakítása teljesen ismeretlen városunkban s így annál nagyobb lesz közönségünk művelzete — Itt említtük meg azt is, hogy kedden (e hó 21-én) Hidasi Kálmán jutalomjátékául „A dolovai nábob leánya”, Herezeg Ferencz jeles alkotása kerül szinre. Művelzet tehát bőven lesz csak hogy aztán közönségünk is győzze pénzzel.

— **Kállai Ferencz,** a helybeli ev. ref. egyházsegéd-papja mult vasárnap tartotta beköszöntőjét. Az új segéd-pap vármegyénk Zsombor községében született s így híveinek kettős az örömeik.

— **Városi közgyűlés.** Lapunk első cikkében megemlékeztünk az 5 napig tartott városi közgyűlésről. Az érdekesebb tárgyakat kiemeltük. Gyarmathy Dózsa dr polgármesterünk, ki az erőket forrásba hozta, ügybuzgóságával általános érdeklődést vívott ki a város ügyei iránt, következő, adataiban igen érdekes megnyitó beszédet mondta: „Városunk életében kevés közgyűlés fordul elő olyan, mint a mai, hogy több tizedekre szóló intézkedések tétessenek, vagy esetleg a város fejlődésére, haladására czélzó javaslatok vissza vetve maradáságunknak szembe-tűnő bizonyítékát adjuk. A tanács és a tisztviselői kar minden tehetségével, akarat és munkacerejével azon van, hogy kötelességét betöltve, városunkat a kor színvonalára emelje. Közigazgatási tekintetben elértük, hogy a dolog természetének megfelelőleg az intézkedések és az ügyek, rendeletek gyors lebonyolítást nyernek. Az árjai, ipari és katona ügyek szabályszerű kezelése legkisebb kifogást sem tűr. A közpénztár a legszabályosabban kezeltetik, a miről teljes meggyőződést nyújtanak a jelen közgyűlésre előterjesztett pénztár vizsgálati jegyzőkönyvek, de különösen a számadások és a haladásnak világos jele az, hogy az eddigi gyakorlatoktól eltérőleg, már a mult év számadásai a tek. képviselőtestület elé terjesztettek. A közpénztári számadás tiszta képet adja a vagyoni állapotok rendbe hozásának is, ha összehasonlítjuk csak az azt megelőző év számadásával. A mig az 1897. év bevétele 91650 frt volt, az 1898. évi 135519 frt 38¹/₂ kr. Igaz, hogy a kiadás is aránylagos, mert az 1897. évi 89545 frt 97 kr, az 1898. évi pedig 133789 frt 70 kr, de ennek oka az, hogy a megelőző évek mulasztásai pótolhattak helyre, a többi bevétel folytán, ezt bizonyítja az, hogy 1897-ben bevéendő kövétel 16227 frt 98 kr, kiadandó pedig 50245 frt 21 kr. 1898-ban bevéendő 9371 frt 54 kr, kiadandó 5135 frt 88 kr, de már az utóbbi év bevéendő és kiadandó tételi nagyrészen ez év folyamán kiegyenlítették. A tárgysorozat terjedelme és változatossága, továbbá a féléves jelentésem meggyőzhető a tek. képviselőtestületet a tisztviselői kar munkásságáról, szorgalmáról, de meggyőződhetik arról is, hogy bár a közigazgatás fejlődése, anyavárosunknak Szombathelyvel való egyesítése a régi létszámban lévő, csekély dotatióval ellátott tisztviselői kar az elmult félévben fokozott mértékben tett eleget kötelességének és ha netalán valahol mégis hézagosság mutatkozik, legyenek meggyőződve, hogy az nem akaratlan, hanem a munkaköze csökkenéséből tudható be, hanem a hivatalnoknak mint férfinak a társadalom bajait, nehézségeivel való küzdelemnek. Tisztelettel kérem az ügyek nyugodt és tárgyilagos elbirálását és a tisztviselői karunk támogatását, hogy megkezdett munkája sikeres és gyümölcsöző lehessen, mert minden ohajunk, minden törekvésünk, hogy közbecsülésnek örvendő tisztviselői kart lassanak egy teljes virágzásnak induló város élén.

— **Márczius 15-én** városunk polgársága a régi kegyeletos szokásokhoz híven, ez évben is ünnepelt. A kora reggeli órákban az egyes középületeken és magánosok házaiban nemzeti lobogók lengtek. Az egyes intézetek ifjúsági köréi és a helybeli kereskedő ifjúsági kör zártkörben; a Polgári Önképző és Dalegylet együttesen nyilvánosan ünnepelték. Délután 3 órakor a zsufolóság telt Polgári Önképző nagytermében a helybeli első zenekar nyitánya után Papp Sándor széles nemzeti válszalaggal megjelent a közönség előtt és hévvel elszavalt a „Talpra magyar”-t, melyet a Dalegylet szabatos éneke követett. Nosz Gusztáv kir. főreáliskolai tanár szintén nemzeti válszalaggal lépett az emelvényre s elmondta alkalmi beszédét, melyet a nagy idők emlékéhez méltó hangja s költői ihletestől áthatott és érdekes vonásokban gazdag tartalmánál fogva, szóról-szóra közölni fogunk lapunk tárcza rovatában. Ezután Lányi Erzsike nagy hatással szavalt Nosz Gusztáv tanárnak ez alkalomra írt igen szép költeményét, melyet a közönség zajos tapsokkal honorált egy a szerző, mint szaváló részere. A Dalegylet éneke után Zengliczky Károly szavalt a töle már megszokott lelkesültséggel és hatással. A Dalegylet minden pontot mozgató, régi hírnevéhez teljesen méltó hazafias dalaival kísért és a műsort nagymértékben emelte közreműködésével, melyet már egy év óta nélkülöz közönségünk. Este Simó János jöhírü vendégében mintegy 40 terlekes közveacsora volt, melyen a Dalegylet tagjai, élükön Bedő Ferencz és Ráczkőy Sámuel dr al-elnökökkel, majdnem teljes számban résztvettek. Az elhangzott pohárköszöntőkben többször felfejtették a Dalegylet bajait s mindenki azon óhajításának adott kifejezést, vajha helyreállana az egyensúly az egylet anyagi viszonyaiban s a magyar dal hivatott művelői ne lennének anyagi gondokkal terhelve. Morascher Hugó zenetanárt elismerés és hála illeti, hogy a Dalegyletet önzetlenül kormányozza s összhangzatos működését kiváló szakértelemmel emeli. A vídám dalosok az estét többszöri működésükkel igen kellemessé tették. Reméljük, hogy a husvét másodnapján tartandó évi közgyűlésen választandó új elnökkel a Dalegylet élete is új és eredményes fordulatot vesz.

— **Uj ügyvéd.** Dr Bedő Sándor ügyvéd — mint értesülünk — városunk piacsterén, a Szenkovits-féle házban, irodáját megnyitotta.

— **Meghívó.** Miután az erdélyi ev. ref. egyházkerületi közgyűlés, az ürességben lévő püspöki szék betöltése végett, folyó évi április közepére össze fog gyulni, miután más egyházmegegyekben a választási mozgalmak már meg is indultak és végre miután nagyon óhajandó és üdvös dolog lenne, hogy mi, egyházmegyénk területén lakó, tekintélyes számú közgyűlési tagok, a megválasztandó püspökünk személyére nézve, egyhangú és egyetértő megállapodásra jussunk, többek felkérésére elhatároztuk egy értekezlet összehívását. Tisztelettel kérjük tehát az igen

tisztelt egyházközségi tagtárs urakat, hogy a folyó évi márczius 21-én délelőtt 11 órakor, Székely-Udvarhelyen, az ev. ref. collegium nagytermében megtartandó értekezleten megjelenni méltóztatnak. Szent-Erzsébeten, 1899. márczius 12. B. Kemény Béla, egyházmegyei főgondnok. Sebesi Akos, egyházmegyei és collegiumi főgondnok.

— **Az agyagfalvi székely-emlék** javára a helybeli kereskedő ifjusági körtől 2 frt adományt vettünk, melyet gyűjtő-ívünkre feljegyezve, rendeltetési helyére juttatunk. Ezzel a gyűjtést részünkről is megindítjuk s a beküldendő hazafias adományokat lapunkban esetről-esetre nyilvánosan nyugtázzuk. Felkérjük székelyföldi összes lapírtásainkat, hogy ez ügyben hasonlóan eljárni sziveskedjenek.

— **Orvosválasztás.** Etéd székhelyvel Feldmann Fülöp dr lett megválasztva körorvosnak.

— **Gábor Aron szobra.** Bereczk, háromszékmegei nagyközség, Gábor Aronnak, a székely ágyúhősnek szobrát akar emelni. Orzi ugyan emléket az eresztvényi temetőben egy szép trachit emlék, hol a hős tetemei pihennek, a székely nép kegyelete azonban ezzel nem elégszik meg; folyó hó 2-án tartott értekezletben elhatározta, hogy szülőföldjének, Gábor Aronnak emléket Bereczk piacán szoborral fogja megörökíteni. A község, melynek egy része román ajkú, természetesen nincs abban a helyzetben, hogy kegyeltes tervét a maga erején megvalósíthassa s így a magyar nemzet hazafias áldozatkészségére számít. Elhatározta az értekezlet, hogy országos gyűjtést indít meg s e célból meg is választotta a maga köréből a „Gábor Aron szoborbizottságot.” A bizottság elnöke lett Bálint László főesperes-kanonok, alelnöke Balás Pál, jegyzője dr. Sándor Sándor, pénztárnok Bogdán Sándor, ellenőr Finta János. Tagjai a bizottságnak: Walachy Károly, Szini Albert, Györfi István, Darkó Gábor, Farkas Ignác, Pénzes Lázár, Kónya Mihály, Lajos Balázs bereczki lakosok, továbbá Fejér Károly kir. járásbíró, dr. Fejér Kálmán orvos és dr. Neumann Armin országos képviselő, valamint Gyárfás Győző kir. főmérnök, ez utóbbi kettő mint Bereczk város díszpolgárai. A magunk részéről örömmel üdvözöljük a bereczki község hazafias elhatározását s abban a reményben vagyunk, hogy a székely ágyúhősnek szánt monumentum ügyét magáévá fogja tenni minden vármegye, minden vidék Magyarországon, hova a bizottság felhívása csak eljut. Azért hát fogjon hozzá egész bizalommal és kitartással Bereczk község a szép munkához: a siker nem fog elmaradni. E czéla lapunkat is teljes készséggel bocsátjuk a bizottság rendelkezésére.

— **Mindenki figyelmébe.** A legelterjedtebb betegség a csusz és köszvény, mely nemcsak mint láb- vagy kéz-fájás, hanem igen sok emberben mint hát- és fejfájás szokott jelentkezni. Sok gyógyító szer van, mely e bántalmakat enyhíti, de kevés, amely gyógyítja. A vagyonsabbak gyógyfűrdőket szoktak felkeresni, mi nagyon sok esetben hiábavalónak bizonyul, mert a betegség nem enged, hanem gyakran még súlyosodik is. Nagyon fontos tehát, hogy mindenki figyelmét felhívjuk azon pártalan kitiűnő csusz és köszvény elleni kenőcsre, melyet Zoltán Béla gyógyszerész udvari szállító gyógyszerháza Budapesten hozott forgalomba. (üvegenként 1 frt) s amelynek kitiűnő és pártalan hatásáról ezer és ezer hányilatkozat tesz tanúságot. Így pl. csak a legutóbbi napokban Laticár ezredes Károlyvárosból, Zendozils József plébános F.-Dobsa, Daun Kapy Karolina grófnő Mödling, Keglevich gróf Ö-Zlatar, Dubraviczky honvéd őrnagy Klosterneuburg, Markotsch báró Bécs, Hofmann A. Pozsega, Pfeiffer József, az osztrák-magyar bank bécsi felügyelője és még számosan fejezték ki meleg hálájukat és köszönetüket e kiváló kenőcsért, mely őket régi csusz és köszvényes bajuktól néhány nap alatt megszabadította.

— **Boszorkány Korondon.** Biró Panna asszony özvegyiségében „csinálmányok”-kal kereste kenyerét. Ez annál inkább sikerült neki, mert manapság is bőven talált hozzá hívókat Korondon és a közeli falukban. Ha valaki megbántotta egyik-másik „jambor atyafit”, Panna asszony „ugy megcsinálta”, mint a pinty. Másfelől pedig gondoskodott, hogy az illető „megcsinált”-nak „baja ne történjék”. Jó fizetségért „visszacsinálta” s így haszna kettős volt. A jambor butaságban élő falusiakat könnyű volt elbolondítani; talált Panna asszony — fizetésért — okokat minden eshetőségre. Bányai Samu őrsvezető és Gáspár Ferencz csendőr neszét vették, hogy különösen Pálfalván igen gyakran „működik” az anyóka. Sok ügygyel-bajjal, valatlással járjottek, hogy legutóbb Pálfalván Nagy Mózes és jambor élettársa Molnus Mari kontra-„csinálmány”-t redelték Panna asszonytól, mintegy 1 frt 10 kr értékű élelmi és más czikkek fejében. Megjlesztette az anyóka, hogy Vajda J. János és életpárja Elekes Bori palfalvai lakosok „megcsináltatták” Nagyékát. Panna asszony „mesterségei”-t a csendőrség felkutatta s az istálló alá rejtett „nagyereji por”-t, hamut és szént tartalmazó csomagot, valamint az istállóban seprőre kötött s számtalan boggal elálatott czernát a nagy tüvel együtt lefoglalták. Azután felkeresték Panna asszonyt Korondon s nála is találtak 61 drb „jövendő-mondó” kártyát és ahhoz való „szerencsetábla”-t s azokat az emlitett „ördögös portékák”-kal együtt a helyi kir. járásbíróhoz beküldték. Mindenesetre a leghalásosabb büntetés gyógyíthatja meg az egész vidék lakosságát e sötét butaságból. De „a népnevelés apostolai” még többet tehetnek felvilágosításaikkal.

— **Vonat-kisiklás.** Folyó hó 13-án éjjel a Brassó felől jövő 581. számú tehervonat 3 kocsija Erked és Héjjasfalva között kidült, e miatt az 505. számú szintén Brassó felől jövő személyvonat annyira fel lett tartóztatva, hogy csak reggeli öt óra után érkezett be a segesvári állomásra, akkor is a közlekedés csak átszállással történhetett. A kidülés oka az volt, mert Alsó-Rákoson a három kocsiha fát raktak, mely leomlott a sínekre. Az akadály elhárításánál nagy erélyt fejtett ki Ujházy László segesvári állomásfőnök, ki azonnal a bajszínhelyére sietett s neki köszönhető, hogy a Kis-Kapus-ról jövő segédmozdony Segesvárról tovább vihette a vonatot Budapest felé.

— **Márczius idusát** Szentkeresztbányán is Lántzky Sándor vasgár-tulajdonos, tisztviselővel és munkásaival megünnepelte. A gyártelep lobogódiszben volt, a munka szünetelt s Rozsondai József lelkes lelkes beszédet tartott, mely után a fiatalok a Szózatot és Hymnuszt énekelte.

— **Egyedüli biztos gyógyszerere** a csusz és köszvénynek a híres Zoltán-fele (Johnsen) kenőcs, mely már néhány

napi használat után a legmakacsabb csusz és köszvényes bántalmakat is meggyógyítja. Kapható üvegenként 1 frtért az egyedüli készítőnél, Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerháza Budapesten.

— **Bögözben** az e hó 13. és 14-én megtartott vásárra összesen 3532 drb állatot hajtottak és 901 vásár történt.

— **Rossz hírek Székely-Keresztur és vidékéről.** Magyar Ferencz kereszturi lakos felbérlette Barabás Albertet és Márkus Jósikát, hogy Bihari Dénest, szerelmi vetélytársát, öljk meg. Márkus pénteken megtámadta Bihari s bieskával annyira megszurta, hogy mult vasárnap belehalt. — Ezen eset közben a környéken oly nagymérvű verekezés volt a lakosok között, hogy a sebesültek száma a 30-at meghaladja. — Agh Juliska 18 éves hajadon, Jakabházi Gábor nevelt leánya e hó 9-én föbelötte magát. — Szabó Zoltán, Szabó Lajos nyomdász 20 éves fia e hó 14-én reggel 4 órakor szívére tett két revolverlővéssel oltotta ki szüleinek kedves, de általa megutált ifjú életét. A fiatal öngyilkosok szomorú tettének oka ismeretlen. — Péterfi Dénes körispataki pénztárnok pedig e hó 16-án forgó pisztolyal agyonlötte magát. Még részvétet a kereszturi márcz. 15-iki ünnepélyen. Péterfi nőt és 3 gyermekét hagyott hátra.

— **Kiváló esetek** bizonyítják, hogy a csusz és köszvényes bajok, makacs fejfájások legbiztosabb és leghatásosabb gyógyszerere az a pártalan kitiűnő csusz és köszvény elleni kenőcs, mely Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerháza Budapesten 1 frtért kapható.

— **A kosárfonási tanfolyam** városunkban tegnapelőtt befejezést nyert. Vármegyénk iparfejlesztő bizottsága ismét alkalmat nyújtott ezen foglalkozás elsajátítására. Miklós György szentmihályi tanító nagy szakértelemmel vezette a tanfolyamot, melynek 24 gyakorlati tanulója volt és 127 db szobrász-munkát állítottak elő. A részletes beszámolást jövő számunkban közöljük.

— **Emléket az agyagfalvi rétre!** Az agyagfalvi réten felállítandó emlék javára aduítottok a következő adományok folytak be: A székelyudvarhelyi polgári önképző és segélyező iparos ifjuságától 67 frt 93 kr, az udvarhelymegei takarékpénztártól 100 frt, Székely József p. közg. tanácselnök úrtól Budapest, 77. sz. gyűjtő-ívén 10 frt, gróf Haller Lujza Fehéregyháza, 298. sz. gyűjtő-ívén 15 frt, dr Vajda Dániel orvos ur 141. sz. gyűjtő-ívén, Maros-Ludas, 2 frt, a márczius 15-én Székely-Udvarhelyt tartott hazafias ünnepély alkalmával tetszés szerint adott fillérekből 16 frt. Az emlék alapja tesz 1210 frt 93 kr. — Fogadják a nemes szívű adakozók hazafias adományaikért az emlék-bizottság hálás köszönetét. Székely-Udvarhelyt, 1899. márczius 18. Ferenczi János pénztárnok.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alant irottak mindazoknak, kik szeretett Zoltánunk oly váratlan történt gyászos elhunytá alkalmával mély bánatunkat enyhíteni kívánták, fogadják szomorú szívünkkel jövő köszönetünket; — különösen pedig: Tks Gálffy Kálmán, főszoigabíró; Jäger József, közs. főbíró; Jakabházy Gábor, közs. főjegyző; földő Oláh Antal, r. k. plébános; dr Lengyel Árpád, orvos; Csesznik Emil, k. tanító és Nemes Dénes im. uraknak, mint már a veszőly első perceiben megjelent résztvevőknek, valamint dr Möriz Károly, ügyvéd urnak; a m. kir. járásbírósg tisztviselő karának és a „Műkedvelő Társulat” minden illető tagjának s Gál Ince urnak és nőjének a ravatalra helyezett koszorukért, Fazakas Pál urnak a sírnál tartott bucsubeszédért s a „Polgári Zenekar” és a „Műkedvelői Dalárda” tagjainak a gász-zene-és énekért s ezek vezetője: Csesznik Emil tanító urnak, mint az elhunyt legkedvesebb barátjának; Bálint Dániel urnak nemeskeblű segélyeiért — s az összes résztvevő közönségnek, ismerőink és jóakaróink részvétéért e téren is legbensőbb köszönetünket nyilvánítjuk. Székely-Kereszturon, 1899. márczius 17-én. Szabó Lajos és családja.

Szerkesztői üzenetek.

— **cz — s. Róma.** Elfoglaltságunk miatt későn küldhettük, de szívesen tettük. Viszont üdvözöljük. A közleményt köszönjük. Jövő számunkban hozzuk

Gy. F. Szentmihály. Szívesen közöljük jövő számunkban. Most nem tudtuk beszorítani. Igazán jól esik, hogy tövises pályánkon hova-tovább elismeréssel kezdünk találkozni vármegyénk határában belül is. Ez csak fokozza tevékenységünket. Csek előre, mi nem csüggedünk, de önként se hagy a el buzogásunk!

T. A. D. A cikket átneztük, de — politikai vonatkozásainál fogva — teljesen át kellene dolgoznunk.

A. T. Budapest. Tudomásul vesszük igazolásait, de el kell ismerje, hogy nekünk ép oly nehéz a dolgunk. Hogy béke és egyetértés s főképp méltányosság legyen velünk! — nem bánjuk!

M. V. Patakfalva. Miután az ügy mult számunkban befejezést nyert, minden bizonyítgatás fölösleges. S így az ön szereplése is.

HIVATALOS RÉSZ.

Sz. 143 — 1899. főisp. Pályázati hirdetés. A kormányzatomra bízott Udvarhelyvármegyében nyugdíjazás következtében üresedésbe jött alispáni állásra s az ennek, esetleg fokozatos előléptetéssel betöltése után más üresedésbe jöhető állásokra is a pályázatok ezennel kiírom. Az alispáni állással jelenben a következő évi javadalmazások járnak. Törzsfizetés 1917 frt Lakbér 300 frt. Utazási átalány 300 frt. Összesen 1517 frt. A folyó évi költségvetésnek letárgyalása és törvény erőre való emelkedése esetén pedig évi javadalmazása lesz. Törzsfizetés 2200 frt. Lakbér 400 frt. Utazási átalány 400 frt. Összesen 3000 frt. Felhívom a pályázni ohajtókat, hogy ez iránti pályázati folyamodványukat hozzám az 1883. évi I. törvényezikk értelmében felszerelendő okmányaikkal folyó év április 5-én d. u. 4 óráig adják be, mivel az ez idő után beérkező folyamodványok figyelembe vehetők nem lesznek. Székely-Udvarhelyt, 1899. márczius 17-én. Gróf Haller János, főispán. 1—3

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 5589 — 899. alisp. valamennyi községi előjárásának. Azonnali köz. hírré tétel végett e tesitem, hogy a s rtesek kivitele Ausztriába Udvarhelyvármegye területéről folyó hó 17-től kezdődőleg megengedtetet. Székely-Udvarhelyen, 1899. évi márczius hó 15-én. Alispán szabadságon: Gróf Lázár Ádám, főjegyző.

Nyilt-tér.*

Jegyzőkönyv.

Felvételét Bibarczfalván, 1899. márcz. 3-án.

Bartha Andor ur és Gáspár János ur, mint Szász József ur megbízottai, elégtételt kértek Józsa Gábor tanító úrtól, az általa már több ízben elkötvetett sértésekért.

Józsa Gábor ur oda nyilatkozott, hogy ő e lovgias eljárásnál megtörténhető véletlennek nem teheti ki magát, ennélfogva semmi nemű fegyveres elégtételt nem ad. Kmfl.

Bartha Andor,

Gáspár János,

mint Szász József ur megbízottai.

A fenti jegyzőkönyv alapján, Józsa Gábort alávaló, gyáva, hitvány s alattomosan rágalmozó embernek nyilvánítom és személyem tisztessége elől egyszer s mindenkorra kizárom.

Bibarczfalván, 1899. márcz. 3.

Szász József,
áll. tanító.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összekötetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen fepamagvakat, mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdasági-közönség tájékozásául, másrészt a magzükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédeésül kijelenteni, hogy a vidéki ismételadóknaál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégmentől származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképző

törvényszékieleg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. szállító magkereskedés
Budapest VI., Andrassy-ut 33. sz.

* Az e rovatban megjelent közleményekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

Sz. 3620 — 1899. szb.

Pályázati hirdetés.

A tordátfalvi körjegyzői állásra 2709 — 899 szám alatt közzétett pályázati hirdetésnek kellő eredményre nem vezetett, miért is új pályázatot hirdetek.

Ezen körhöz tartozik Tordátfalva, Martonos, Énlaka és Medesér. Székhely: Tordátfalva.

Évi fizetés 400 frt, lakbér 50 frt, irodaátalány 24 frt, szolgatartás, fűtés és világitási átalány 90 frt és a megyei szabályrendeletben megállapított magán munkálatokért járó mellékjöveldelmek.

A mennyiben a megválasztandó körjegyző anyakönyvvezetővé is kinevezetnék, ezért külön 80 frt honorariumban részesül.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kéreésüket f. évi márczius hó 20-ik napjáig hozzám annál bizonyosabban adják be, minthogy a később érkező folyamodványokat figyelembe nem veszem.

Székely-Keresztur, 1899. évi márcz. hó 3-án.

Gálffy Kálmán,

főszoigabíró.

BORT

asztali-, pecsenye-, csemege-bort, cognacot, kisüstös szilvorumot, székelyfenyőpálinkát, eredeti tisztaságban felelősség mellett, nagyban és kicsinyben, mérsékelt árban ajánlunk.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

Székely-Keresztur, 1899. márcz. hó.

Székely-Borkereskedés
részvénytársaság.

Fogorvos PERL JÓZSEF
Amerikan dentista, Amerikában kiképzett plombeur, ide érkezett!

Készít műfogakat és légnymatu fogsorokat vulcanist- és aranyban. Korona- és híd munka. Végez mindenemű fogorvosi műtétet, úgy mint: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását; fogak tömését arannyal és más jónak bizonyult tömőanyaggal. Tartózkodási idő néhány nap a „Budapest szállodában 1-ső szám alatt.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétel előtt hivatalosan vegyelemezve vannak, csakis

FERNENGEL GYULA

jó hírű pinczéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 32 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 28 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 24 frttól 46 frtig.

Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

Honi ipar!

Honi ipar!

Legdúsabb választék!

Mindenféle divatos férfikalapok!

Kossuth utca saját ház. Székely-Udvarhely Kossuth utca saját ház.
 A n. é. helyi és vidéki közönség figyelmébe ajánlom saját készítményű és a legelső házakról beszerzett, legdivatosabb árakkal dusan felszerelt

Kalapraktáromat.

A raktárból vett kalapok javítását legolcsóbb árban és a karimák javítását

teljesen ingyen eszközöm.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

mely tisztelettel:
Schuller János,
 kalapos.

A közölgő husvétü ünnepekre

ajánlom az országosan jó hírű Teutsch B. József erdélyi hegyi borait, melyekből dús raktárt tartok és a legmérsékeltébb árakkal szolgálatok. Egyuttal van szerencsém a n. érd. közönség figyelmébe felhívni a legdúsabban berendezett fűszerüzletre s főképp kitűnő minőségű kalács- és kenyériszteinre, melyeket a legolcsóbb árak mellett adhatok el. A gazdalközönséget érdeklő mindenféle gazdasági és vetemény-magvak megérkeztek s azokat — miután csakis kipróbált első czégekől vásárolok — teljes megnyugvással és felelősség mellett ajánlhatom.

Nagy raktár husvétü ajándékokból és üntözökből!

Tisztelettel:
Gál János.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké. Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánc 60 kr

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakor-

lás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegtségtől megment. Tartós és pénz megtakarító. Darabja 3 frt. A penge *** csillagos acélből és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen küldetik.

3860. szám. 1899. fszb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járáshoz tartozó homoródszentpáli körjegyzői állás melyhez Homoród-Szent-Pál, Recsenyéd, Szentpéter Jánosfalva és Városfalva községek tartoznak, lemondás folytán megürülvén, ezen állásra pályázatot nyitok s felhívom azokat, kik ezt elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t-cz. 6. §-ának megfelelőleg felszerelt folyamódásaikat folyó hó 29-éig hozzám adják be.

A választás a székhelyen Homoród-Szt-Pál községben folyó hó 30-án d. e. 10 órakor fog megejteni.

Javadalmazás: 400 frt évi fizetés a házi pénztári hivataltól havi részletekben és természetbeni lakás.

Magán munkálatokért a szabályrendeletben meghatározott díjak.

Oklándon, 1899. évi márczius 12-én.

Benedek Imre,
 főszolgabíró.

3151. szám.

899. fszb.

Pályázati hirdetmény.

A 9 községből csoportosított olaszteleki közegészségügyi körben üresedésbe jött körorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom azokat, kik ezen 400 frt évi rendes fizetéssel és szabályrendeletben megállapított látogatási díjakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, az 1876. évi XIV. t-cz. 143. §-a, illetve az 1883. évi I. t-cz. 9. §-ában előirt képessé-güket igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványaitak hozzám ez évi márczius hó 25-ig adják be.

Körutakhoz a fuvar egyelőre természetben adatik ki, azonban kilátás van rá, hogy erre átálány fog megállapítani.

Homoród-Oklándon, 1899. évi február hó 25-én.

Benedek Imre,
 főszolgabíró.

Mindenütt dicsekszik a híres
MACHLEID-féle

kecskeméti
arckenőcsöt,

mely rövid használat után minden szepit, májfoltot, himlőhelyet, porcsenetet és egyéb kellemetlen kitéseket biztonságosan elmulaszt. Az arckenőcsöt, fiatal, kellemes éde színt nyer tele, a napbarnítástól megóvja. Kitiűnő hatása már néhány nap múlva észreveszhető, egyszeri próba is elegendő, hogy ezt bárki örökre megkedvelje. Hatás a kecskeméti növény-szappannal oly meglepő és elismert, melyet e téren szepitő-szer még el nem ért és fölül nem moit. Egyik fő tulajdonsága, hogy ártalmas utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr. Kapható:

50 kr. — Egy darab kecskeméti növény-szappan 32 kr.

Hajnal-szesz.

Diztosan meggyógyít minden fájalmat, így köszvényre, csontfájalmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még alig volt eset rá, hogy szamos, sikertelenül használt szerek után a hajnal-szesznek enyhítő hatása ne lett volna. Sok ezer elnyomorodott beteg között már ezen szerek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr. Kapható:

Farkas Ignác

„Mátyás király” című gyógyszerárában Kecskeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárakban.

Főraktár **Török József** gyógyszerár Budapest.

Szám 1631—899. polg.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi királyi törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy a Günther Lajos csödtömegéhez tartozó, még be nem hajtott 135 frt 69 kr köv-telések elárverezése következő feltételek alatt rendeltetett el:

1. A kimutatásban foglalt 135 frt 69 kr névértékű követelések együttesen bocsáttatnak árverés alá.
 2. Kikiáltási ára 135 frt 69 kr névérték, melyen alól is elfognak adni a legtöbbet ígérőnek.

3. a vételár keszpenzbeu azonnal fizetendő a kiküldött kezéhez.

4. A követelések fennállásáért és behajthatóságáért nem vállal szavatosságot a csödtömeg.

5. A vételár kiizetése után a követelések átmennek vevő tulajdonára, mely körülmény tömeggondnok és kiküldött által a kimutatásra vezetendő és a vevőnek kezbesítendő záradékkal igazoltatik.

6. Az árverés 1899. márczius 30-ára délelőtti 9 órára tüzetik ki: a Sz-Udvarhely város tanácsának hivatalos helyiségeben s foganatosításával Szabó Albert kir. közejegyző bizatik meg.

A királyi törvényszéknek Sz.-Udvarhelyt, 1899. márczius 9-én tartott üléseből.

Mentovich,
 elnök.

Nagy Kálmán,
 t-jezgyő

Baczó László fériliszabó üzlete

Székely-Udvarhelyt (Fötér).

Pontos kiszolgálás! Szolid árak! Csinos és tartós munka!

Van szerencsém a m. t. közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy a székes-fővárosi első nyilvános szabászati iskolát sikerrel végeztem s két évi önálló működésem alatt is igen tekintélyes számú megrendelő tetszését sikerült megnyernem. — Ezen előnyök mellett, a helybeli főtéren levő üzletemben a legújabb divat szerint izlésesen berendezett

SZÖVETRAKTÁRT

nyitottam és így a legdivatosabban és szakszerűbben kiállított ruhákat készíthetem. Elvállalom az e szakba tartozó óskaruhák javítását és tisztítását is. Az eddigi szives pártfogást megköszönve s azt továbbra is kérve, vagyok és maradok

kész szolgálattal:
Baczó László,
 fériliszabó.